

مقایسه اثر ۲ رژیم دارویی گرانسترون - دگزامتازون و دروپریدول - دگزامتازون روی تهوع و استفراغ بعد از عمل در جراحی داخل شکمی

چکیده

امروزه از گروه‌های دارویی متفاوتی جهت پیش‌گیری یا درمان تهوع و استفراغ بعد از عمل (PONV) استفاده می‌شود که این داروها می‌توانند در عمل‌های مختلف یا بیماران مختلف اثرات متفاوتی داشته باشند. علاوه بر آن بعضی از این داروها گران قیمت بوده و این مسئله عاملی محدود کننده برای استفاده از آن‌ها محسوب می‌شود بنابراین برنامه‌های دقیقی برای استفاده از داروهای ضد تهوع و استفراغ وجود ندارد. با توجه به این که نوروترانسیترهای متعددی در ایجاد این عارضه نقش دارند، درمان چند دارویی می‌تواند اثر بیش‌تری روی تهوع و استفراغ بعد از عمل داشته باشد. در این مطالعه که به صورت ارزیابی بالینی تصادفی طراحی گردید، ۱۴۰ بیمار که تحت عمل جراحی داخل شکمی قرار گرفته بودند (شیوع تهوع و استفراغ بعد از عمل در این بیماران بالا است) انتخاب شدند و به ۲ گروه تقسیم گردیدند سپس ۲ رژیم درمانی متفاوت جهت پیش‌گیری از این عارضه تجویز گردید و اثر این دو رژیم درمانی با هم مورد مقایسه قرار گرفت. در گروه اول از ترکیب دارویی گرانسترون و دگزامتازون ($n=70$) و در گروه دوم از دروپریدول و دگزامتازون استفاده شد ($n=70$). هدف از این مطالعه مقایسه شیوع تهوع و استفراغ در این ۲ گروه، در مدت ۲۴ ساعت بعد از عمل بوده است. بیماران مورد مطالعه در گروه سنی ۵۰-۱۵ سال بودند و اعتیاد به الکل و موادمخدر نداشتند، از داروهای اعصاب استفاده نمی‌کردند و زمان جراحی آن‌ها بیش از ۴ ساعت نبوده است. خانم‌ها در ۱۰ روز اول قاعدگی وارد مطالعه نشدند. براساس نتایج به دست آمده تهوع و استفراغ بعد از عمل در گروه گرانسترون و دگزامتازون ۱/۴٪ و در گروه دوم ۲۳٪ بود ($p=0/001$). اگر چه گرانسترون داروی گران قیمتی می‌باشد، به علت وجود تفاوت بارز، به نظر می‌رسد که اثر آن از نظر اقتصادی قابل بررسی و توجیه باشد.

*دکتر رضا صفائیان I

دکتر نادر صالحی II

دکتر محمد تمدن رستگار III

کلیدواژه‌ها: ۱- تهوع و استفراغ بعد از عمل (PONV) ۲- گرانسترون ۳- دروپریدول

مقدمه

تهوع و استفراغ بعد از عمل یکی از مشکلات بیهوشی عامل بروز عوارض جدی مانند آسپیراسیون، دهیدراتاسیون، اختلال الکترولیتی و طولانی شدن توقف بیمار در بیمارستان بوده (PONV) و علاوه بر داشتن اثر منفی روی رضایت بیمار

این مقاله خلاصه‌ای است از پایان نامه دکتر نادر صالحی جهت دریافت درجه دکترای تخصصی بیهوشی به راهنمایی دکتر رضا صفائیان سال ۱۳۸۲. هم‌چنین این مقاله در سیزدهمین کنگره بین‌المللی بیهوشی در پاریس، سال ۱۳۸۳ ارائه شده است.

(I) استادیار گروه بیهوشی، بیمارستان فیروزگر، میدان ولی عصر، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران. (*مؤلف مسئول)

(II) متخصص بیهوشی

(III) استادیار گروه بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران.